

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Tarptautinės prekybos komitetas

2011/0404(COD)

21.6.2012

NUOMONĖ

Tarptautinės prekybos komiteto

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Pasirengimo narystei pagalbos priemonės (PNPP II)
(COM(2011) 0838 – C7-0491/2011 – 2011/0404(COD))

Nuomonės referentas: Iuliu Winkler

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

SESV 49 straipsnyje nustatyta, kad kiekviena Europos valstybė, gerbianti ES vertybes ir įsipareigojusi jas remti, gali pareikšti norą tapti Sąjungos nare. ES plėtra pasirodė esanti naudinga visiems ES piliečiams, o ES tapo labiau pasirengusi spręsti esamas ir būsimas problemas.

Komisijos pasiūlymu dėl Pasirengimo narystei pagalbos priemonės (PNPP II) siekiama sukurti priemonę, kurią taikant šalims kandidatėms būtų teikiama techninė ir finansinė pagalba, padedanti joms atitikti stojimo į ES kriterijus. Taikant šios priemonės pirmąją PNPP, kuri nustos galioti 2013 m. pabaigoje, įrodyta, kad ji naudinga siekiant padėti šalims kandidatėms spręsti sudėtingus klausimus ir tvariai vystytis.

Nuomonės referentas pritaria Komisijos siekiui ateityje užtikrinti dar strategiškesnę, veiksmingesnę ir tikslingesnę pasirengimo narystei pagalbą nei iki šiol, kad būtų pasiekti tvaresni rezultatai gerinant šalių kandidačių pasirengimą narystei. Taikant naują priemonę ir toliau turėtų būti siekiama bendrojo politikos tikslo – remti šalis kandidates ir potencialias šalis kandidates joms rengiantis narystei ES – ir padedama laipsniškai priderinti jų institucijas **bei ekonomiką** prie Europos Sąjungos standartų ir politikos.

Nuomonės referentas įsitikinęs, kad ekonominė plėtra turi vykti kartu įgyvendinant politines reformas, o ekonominė gerovė – tai svarbus variklis siekiant būtinų institucinių ir politinių pokyčių. Nuomonės referentas laikosi nuomonės, kad Komisijos pasiūlyme stokojama dėmesio su ekonomine plėtra susijusiems klausimams, ir siūlo pakeitimus, siekdamas ištaisyti šią padėtį. Nuomonės referentas mano, kad itin svarbu įtraukti ekonominę plėtrą ir bendradarbiavimą prekybos srityje į politikos sritis, kurioms skiriama pagalba laikantis PNPP II reglamento.

PAKEITIMAI

Tarptautinės prekybos komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(4) Europos valstybė, pateikusi paraišką dėl narystės Sąjungoje, gali tapti nare tik tada, kai patvirtinama, jog ji atitinka **narystės** kriterijus, dėl kurių susitarta 1993 m. birželio mėn. Kopenhagos Europos Vadovų Taryboje, ir jeigu dėl jos narystės nėra pernelyg viršijamas Sąjungos

Pakeitimas

(4) Europos valstybė, pateikusi paraišką dėl narystės Sąjungoje, gali tapti nare tik tada, kai patvirtinama, jog ji atitinka **stojimo** kriterijus, dėl kurių susitarta 1993 m. birželio mėn. Kopenhagos Europos Vadovų Taryboje, ir jeigu dėl jos narystės nėra pernelyg viršijamas Sąjungos

pajėgumas integruoti naują narę. Šie kriterijai yra susiję su institucijų, užtikrinančių demokratiją, teisinės valstybės principų laikymąsi, pagarbą žmogaus teisėms ir mažumoms bei jų apsaugą, stabilumu, taip pat ekonomikos vystymusi, kuris turi būti pakankamas, kad būtų galima atlaikyti konkurencinį spaudimą vidaus rinkoje, ir gebėjimu ne tik naudotis teisėmis, bet ir prisiimti pagal Sutartis numatytus įsipareigojimus;

pajėgumas integruoti naują narę. Šie kriterijai yra susiję su institucijų, užtikrinančių demokratiją, teisinės valstybės ir **gero valdymo** principų laikymąsi, pagarbą žmogaus teisėms ir mažumoms bei jų apsaugą, stabilumu, taip pat ekonomikos vystymusi, kuris turi būti pakankamas, kad būtų galima atlaikyti konkurencinį spaudimą vidaus rinkoje, ir gebėjimu ne tik naudotis teisėmis, bet ir, **svarbiausia**, prisiimti pagal Sutartis numatytus įsipareigojimus;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) stojimo procesas yra pagrįstas objektyviais kriterijais ir vienodo požiūrio į visas šalis kandidates principo taikymu. Pažanga rengiantis narystei ES priklauso nuo šalies kandidatės gebėjimo įgyvendinti būtinas reformas, kuriomis siekiama suderinti jos politinių, institucinių, teisinių, administracinių ir ekonominių sistemų veiklą su Sąjungoje **taikomomis** taisyklėmis, standartais, politika ir praktika;

Pakeitimas

(5) stojimo procesas yra pagrįstas objektyviais kriterijais ir vienodo požiūrio į visas šalis kandidates principo taikymu. Pažanga rengiantis narystei ES priklauso nuo šalies kandidatės gebėjimo įgyvendinti būtinas reformas, kuriomis siekiama suderinti jos politinių, institucinių, teisinių, administracinių ir ekonominių sistemų veiklą su Sąjungoje **taikomais principais**, taisyklėmis, standartais, politika ir praktika;

Pakeitimas 3 Pasiūlymas dėl reglamento 6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) Europos Vadovų Taryba suteikė šalies kandidatės statusą Islandijai, Juodkalnijai, buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai **ir** Turkijai. Ji patvirtino Albanijos, Bosnijos ir Hercegovinos, **Serbijos, taip pat** Kosovo, t. y. šalių, kurios laikomos potencialiomis šalimis

Pakeitimas

(6) Europos Vadovų Taryba suteikė šalies kandidatės statusą Islandijai, Juodkalnijai, buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai, Turkijai **ir visai neseniai Serbijai**. Ji patvirtino Albanijos, Bosnijos ir Hercegovinos **ir** Kosovo, t. y. šalių, kurios laikomos potencialiomis šalimis

kandidatėmis, europinę perspektyvą;

kandidatėmis, europinę perspektyvą;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento 8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(8) pagalba pagal šį reglamentą turėtų būti teikiama laikantis kiekvienai pagalbai gaunančiai šaliai Sąjungos apibrėžto plėtros politikos pagrindo, nustatyto stabilizacijos ir asociacijos susitarimuose ir pagal Europos arba stojimo partnerystę, atsižvelgiant į metinio Komisijos plėtros dokumentų paketo pažangos ataskaitas ir plėtros strategiją. Pagalba daugiausia turėtų būti teikiama nedideliame skaičiui politikos sričių, kuriose ji padėtų pagalbai gaunančiose šalyse stiprinti demokratines institucijas ir teisinę valstybę, atlikti teismų sistemos ir viešojo administravimo reformas, užtikrinti pagarbą pagrindinėms teisėms ir skatinti lyčių lygybę bei nediskriminavimą. Pagalba taip pat turėtų sustiprinti jų ekonominį ir socialinį vystymąsi, grindžiamą pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo darbotvarke, suderinta su strategija „Europa 2020“, ir užtikrinti *laisvnišką* teisės aktų derinimą su Kopenhagos kriterijais. Turėtų būti stiprinamas finansinės pagalbos ir bendros pažangos, daromos įgyvendinant pasirengimo narystei strategiją, nuoseklumas;

Pakeitimas

(8) pagalba pagal šį reglamentą turėtų būti teikiama laikantis kiekvienai pagalbai gaunančiai šaliai Sąjungos apibrėžto plėtros politikos pagrindo, nustatyto stabilizacijos ir asociacijos susitarimuose ir pagal Europos arba stojimo partnerystę, atsižvelgiant į metinio Komisijos plėtros dokumentų paketo pažangos ataskaitas ir plėtros strategiją. Pagalba daugiausia turėtų būti teikiama nedideliame skaičiui politikos sričių, kuriose ji padėtų pagalbai gaunančiose šalyse stiprinti demokratines institucijas ir teisinę valstybę, atlikti teismų sistemos ir viešojo administravimo reformas, užtikrinti pagarbą pagrindinėms teisėms ir skatinti lyčių lygybę bei nediskriminavimą. Pagalba taip pat turėtų sustiprinti jų ekonominį ir socialinį vystymąsi, grindžiamą pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo darbotvarke, suderinta su strategija „Europa 2020“, ir užtikrinti *visišką* teisės aktų derinimą su Kopenhagos kriterijais. Turėtų būti stiprinamas finansinės pagalbos ir bendros pažangos, daromos įgyvendinant pasirengimo narystei strategiją, nuoseklumas;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(13) Sąjungai naudinga remti **pagalbą gaunančių šalių** pastangas pertvarkyti jų sistemas **taip, kad jos būtų suderintos** su atitinkamomis Sąjungos sistemomis. Kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šio reglamento tikslų ir kadangi dėl siūlomo veiksmų masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali priimti priemones laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama tai, kas būtina šiam tikslui pasiekti;

Pakeitimas

(13) Sąjungai naudinga **bendradarbiauti su pagalbą gaunančiomis šalimis teikiant pagalbą pagal šį reglamentą ir siekiant remti jų** pastangas pertvarkyti jų sistemas **ir suderinti jas** su atitinkamomis Sąjungos sistemomis. Kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šio reglamento tikslų ir kadangi dėl siūlomo veiksmų masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali priimti priemones laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama tai, kas būtina šiam tikslui pasiekti;

Pagrindimas

Tinkamas pasirengimo narystei pagalbos panaudojimas – būtina šios pagalbos sėkmės sąlyga. Taigi pagalbą gaunančioms šalims ir ES naudinga glaudžiai bendradarbiauti per visą pagalbos teikimo procesą.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) skatinti ir ginti žmogaus teises ir pagrindines laisves, užtikrinti didesnę pagarbą mažumų teisėms, propaguoti lyčių lygybę, nediskriminavimą, spaudos laisvę ir skatinti gerus kaimyninius santykius;

Pakeitimas

ii) skatinti ir ginti žmogaus teises ir pagrindines laisves, užtikrinti didesnę pagarbą mažumų teisėms, propaguoti lyčių lygybę, **religijos laisvę**, nediskriminavimą, spaudos, **žiniasklaidos ir interneto** laisvę ir skatinti gerus kaimyninius santykius;

Pakeitimas 7

**Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies a punkto v papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

v) pilietinės visuomenės ir socialinio dialogo plėtrai;

Pakeitimas

v) pilietinės visuomenės plėtrai ir **socialinio dialogo pradėjimui ir stiprinimui;**

**Pakeitimas 8 Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

ii) vykdant ekonomines reformas, reikalingas konkurenciniam spaudimui ir rinkos jėgų veikimui Sąjungoje atlaikyti, kartu siekiant ekonominių, socialinių ir aplinkos tikslų;

Pakeitimas

ii) vykdant ekonomines **ir mokesčių** reformas, **be kita ko, investicijų apsaugos, konkurencijos ir viešųjų pirkimų bei sanitarinių ir fitosanitarinių taisyklių srityse**, reikalingas konkurenciniam spaudimui ir rinkos jėgų veikimui Sąjungoje atlaikyti, kartu siekiant ekonominių, socialinių ir aplinkos tikslų;

Pagrindimas

Tinkama investicijų apsauga, veiksminga ir skaidri konkurencija bei viešųjų pirkimų teisės aktai, taip pat nuoseklus derinimas su ES sanitarinėmis ir fitosanitarinėmis taisyklėmis – pagrindiniai uždaviniai siekiant didinti pagalbą gaunančių valstybių ekonomikos konkurencingumą. Taigi šiuo požiūriu ES pagalba būtina.

Pakeitimas 9

**Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies b punkto ii a papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ii a) jeigu reikia, teikiant paramą, kuria pagalbą gaunančioms šalims sudaromos sąlygos tapti Pasaulio prekybos organizacijos narėmis;

Pagrindimas

Šiuo metu trys iš Vakarų Balkanų šalių (Serbija, Bosnija ir Hercegovina ir Juodkalnija) PPO turi stebėtojos statusą. Labai svarbu skatinti šias šalis tapti PPO narėmis ir suteikti joms

reikiamą pagalbą šiuo požiūriu.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) skatinant užimtumą ir vystant žmogiškąjį kapitalą;

Pakeitimas

iii) **kovojant su nedarbu**, skatinant užimtumą ir vystant žmogiškąjį kapitalą;

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies b punkto v papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

v). užtikrinant fizinio kapitalo plėtrą, gerinant sujungimą su Sąjungos ir regioniniais tinklais.

Pakeitimas

v). užtikrinant fizinio kapitalo, **ypač transporto infrastruktūros**, plėtrą ir gerinant sujungimą su Sąjungos ir regioniniais tinklais.

Pagrindimas

Tinkama transporto infrastruktūra – pagrindinė ekonominės plėtros sąlyga. Todėl nuomonės referentas mano, kad būtina pabrėžti šį fizinio kapitalo aspektą.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) Stiprinti pagalbą gaunančių šalių gebėjimus vykdyti narystės įsipareigojimus, remiant laipsnišką jų teisės aktų derinimą su *acquis communautaire*, struktūrinių, sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros fondų nuostatomis bei Sąjungos politikos kryptimis, taip pat jų priėmimą, įgyvendinimą ir vykdymą.

Pakeitimas

c) Stiprinti pagalbą gaunančių šalių gebėjimus, **ypač institucinius ir administracinius pajėgumus**, vykdyti narystės įsipareigojimus, remiant laipsnišką jų teisės aktų derinimą su *acquis communautaire*, struktūrinių, sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros fondų nuostatomis bei Sąjungos politikos kryptimis, taip pat jų priėmimą,

įgyvendinimą ir vykdymą;

Pagrindimas

Pagalbą gaunančių šalių instituciniai ir administraciniai pajėgumai vykdyti reformas, kurių reikia siekiant atitikti stojimo kriterijus, turi būti didinami ir remiami. Todėl svarbu teikti ES paramą siekiant stiprinti šiuos pajėgumus.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 2 dalies antra įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– ekonominių reformų pažangą; socialinės ir ekonominės plėtros strategijų pagrįstumą ir veiksmingumą; pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo priemonių, įskaitant viešojo sektoriaus investicijas, remiamas pagal PNPP, vykdymo pažangą;

Pakeitimas

– ekonominių reformų pažangą; socialinės ir ekonominės plėtros strategijų pagrįstumą ir veiksmingumą; pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo priemonių, įskaitant viešojo sektoriaus investicijas, remiamas pagal PNPP, vykdymo pažangą; ***palankios verslo aplinkos kūrimo pažangą;***

Pagrindimas

Vienas iš pagrindinių ekonominės reformos tikslų – sukurti nuspėjamą, skaidrią ir sąžiningą verslo aplinką. Todėl šios srities vystymasis turi būti nurodomas remiantis pažangos siekiant konkrečių pasirengimo narystei pagalbos tikslų rodikliais.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento 3 straipsnio 1 dalies a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) ekonominei plėtrai ir bendradarbiavimui prekybos srityje;

Pagrindimas

Vienas iš konkrečių pagalbos, teikiamos pagal PNPP II reglamentą, tikslų – remti ekonominę, socialinę ir teritorinę vystymąsi siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo. Tačiau Komisijos pasiūlymo 3 straipsnyje ekonominė plėtra ir bendradarbiavimas prekybos srityje neminimi kaip politikos sritys, kurioms skiriama pagalba. Nuomonės referentas mano, kad tai svarbus Komisijos pasiūlymo prieštaravimas, todėl siūlo įrašyti ekonominę plėtrą ir

bendradarbiavimą prekybos srityje į politikos sritis, kurioms skiriama pagalba.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) veiksmai, kurie gali būti finansuojami pagal PNPP;

Pakeitimas

b) veiksmai, kurie gali būti finansuojami pagal PNPP, **ir numatomi jų rezultatai;**

Pagrindimas

Atsižvelgiant į sąlygų laikymosi principą, pasirengimo narystei pagalba turi būti orientuota į rezultatus. Todėl svarbu apibrėžti rezultatus, kuriuos turėtų pasiekti pagalbą gaunančios šalys.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Tuo atveju, kai atliekant tam tikros strategijos dokumento laikotarpio vidurio peržiūrą nustatoma, kad politikos sričiai skirtos lėšos nepanaudojamos, iki 20 proc. šių lėšų gali būti perskirta kitai politikos sričiai.

Pagrindimas

Lėšų skyrimo lankstumas yra svarbus siekiant kuo geriau panaudoti lėšas ir paskatinti tinkamai pasinaudoti pagalba. Todėl nuomonės referentas siūlo numatyti galimybę perskirti lėšas atskiroms politikos sritims remiantis strategijos dokumentų laikotarpio vidurio peržiūra.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP II)
Nuorodos	COM(2011)0838 – C7-0491/2011 – 2011/0404(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AFET 17.1.2012
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	INTA 17.1.2012
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Iuliu Winkler 29.2.2012
Svarstymas komitete	30.5.2012
Priėmimo data	21.6.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 24 –: 2 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, John Attard-Montalto, Maria Badia i Cutchet, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Marielle de Sarnez, Harlem Désir, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Paweł Zalewski
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Amelia Andersdotter, George Sabin Cutaș, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Marietje Schaake, Konrad Szymański, Jarosław Leszek Wałęsa, Pablo Zalba Bidegain
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Richard Ashworth, Philip Claeys, Marielle Gallo